

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

Etika sociální práce

PhDr. Mirka Nečasová, Ph.D.,
Fakulta sociálních studií MU Brno

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Struktura příspěvku:

1. teoretický úvod
2. vybrané základní etické hodnoty/principy v SP (s odkazem na etický kodex)
3. příklad

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

1. Úvod:

- Morálka
  - Regulační funkce
  - Legitimizační funkce
- Etika
- Profesní etika

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

Roviny lidské praxe (pramen: Anzenbacher, 1994, upraveno)

Rovina	Alternativa	Měřítko (morální dobro nebo zlo?)
Moralita	dobry - špatny	osobni svědomí
Mravnost	mravný - nemravný	normy étosu (účinnost norem garantuje veřejné mínění)
Profese	profesionální - neprofesionální	normy profese vyjádřeny v etickém kodexu (účinnost norem garantuje profesní organizace)
Právo	legální - nelegální	právní normy (účinnost norem garantuje stát)
Víra	láska (agapé, caritas) - hřích	věřící svědomí (význam má i církevní étos a církevní právo)

DOBŘÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

- Etický problém
- Etické dilema

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2. Hodnoty:

- Hodnoty
- Hodnoty v profesní etice:
- Třecí plochy

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

Příklady rovin hodnot, které se při řešení problémů a dilemat uplatňují:

rovina	měřítko	příklad hodnot
osobní	hodnotová orientace jednotlivce	soucit, laskavost, důvěra, opatrnost, slabost pro určité typy klientů
společenská	normy společenského étosu	pomoc slabším, úspěch národní reprezentace v hokeji, společné dobro
legislativní	právní normy	bezpečí, spravedlnost, rovnost
profesní	normy profese vyjádřené např. v etickém kodexu	empatie, nemoralizování, diskrétnost, kompetence
organizační	normy zaměstnavatele vyjádřené např. v poslání organizace	efektivita činnosti, seburčení klienta různě vnímané podle typu služby

2. Základní profesní hodnoty a principy v sociální práci:

- Principy individuální práce s klientem: Biestek (40. - 50. léta 20.st.)
- Principy individuální práce s klientem + zasazení klienta do sociálního rámce: Butrymová (80. léta 20.st.)
- Pravidla dobré praxe vycházející z hodnot: jedinečnost a hodnota každého člověka, svoboda, spravedlnost: Clark (90. léta 20. st.)

Profesní etické kodexy

Obvyklé oblasti:

- Respektování klientů a jejich sebeurčení
- Sociální spravedlnost a profesní integrita
- Rozsah povinností sociálního pracovníka
- Otázky profesní praxe

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

Etický kodex SSP ČR (2006)

Problémové okruhy:

- kdy vstupovat či zasahovat do života občana a jeho rodiny, skupiny či obce
- kterým sociálním případům dát přednost a věnovat čas na dlouhodobé sociálně výchovné působení,
- kolik pomoci a péče poskytnout, aby stimulovaly klienta ke změně postojů a k odpovědnému jednání a nevedly k jejich zneužití,
- kdy přestat se sociální terapií a poskytováním služeb a dávek sociální pomoci

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

Etika sociální práce - principy (IFSW, 2004)

Problémové oblasti:

- loajalita sociálních pracovníků se často ocitá ve střetu konfliktních zájmů
- sociální pracovníci působí zároveň jako pomocníci i kontroloři
- konflikty mezi povinnostmi sociálních pracovníků chránit zájmy příjemců péče a požadavky společnosti na efektivitu a užitečnost
- zdroje ve společnosti jsou limitované

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

3. Příklady:

Výzkum Role lokálních vlád při řešení sociálního začleňování, MPSV, 2014

- sociální práce s klienty sociálně vyloučenými nebo vyloučením ohroženými

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

- Zmocnění klienta versus ochrana klienta
- Profesionální odpovědnost versus zdroje

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

DOBRÁ PRAXE V SOCIÁLNÍ PRÁCI INSPIRACE A PŘÍLEŽITOSTI

Mezinárodní odborný seminář v rámci projektu
Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce

BUĎME
PROFI!

Děkuji vám za pozornost.

facebook.com/budmeprofi

twitter.com/budme_profi

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz